

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА РІВНІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

студент гр. М-72 Носок Є. П.

Зростаюча економічна взаємозалежність усіх країн в умовах глобалізації, регіоналізації й диверсифікації товарних, фінансових, інвестиційних та інших ринків визначає специфіку та особливості зовнішньоекономічної діяльності, яка створює передумови для нарощування темпів соціально-економічного розвитку.

Мета роботи – розробка напрямків удосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю на рівні Сумської області.

Завдання роботи: аналіз та оцінка стану зовнішньоекономічної діяльності Сумської області; виявлення проблем; розробка напрямків.

Для зовнішньої торгівлі регіону у 2011 році характерним було стрімке збільшення обсягів експорту у I півріччі та зниження темпів зростання за підсумками другої половини року, спричинене посткризовою ситуацією в постачаннях основної товарної групи експорту – продукції машинобудування.

На кінець року ситуація з експортом товарів дещо покращилась і спостерігалось незначне його зростання.

Зовнішньоторговельний оборот області товарами і послугами у 2011 році склав 1960,5 млн. доларів США і збільшився на 47,9%.

Обсяги експорту товарів і послуг у порівнянні з 2010 роком (790,8 млн.дол. США) збільшились на 270 млн.дол. США або на 34,1% і становили 1060,7млн.дол.США.

Обсяги імпорту зросли на 68,2% порівняно з 2010 роком (535 млн.дол. США) і склали 899,8 млн.дол.США.

Позитивне сальдо зовнішньоторговельного обороту області склало 160,9 млн.дол. США проти 255,8 млн.дол. США у 2010 році.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту по товарах і послугах складає 1,18 проти 1,48 у 2010 році.

Обсяг експорту на душу населення у 2011 році (основний показник рівня зовнішньоекономічної діяльності регіону) збільшився на 239,1 дол. США і становив 919,9 дол. США проти 680,8 дол. США в 2010 році.

Основними проблемами та невирішеними питаннями області у сфері зовнішньоекономічної діяльності є:

1. Продовження впливу світової фінансової та економічної кризи, яку поглиблює занадто висока ціна на імпортований газ для вітчизняних товаровиробників.

2. Основним фактором, що стримує вихід підприємств на світові товарні ринки – захист більшістю країн – членів СОТ внутрішніх ринків, низька конкурентоспроможність продукції, слабка робота щодо сертифікації відповідно до країни-споживача товарів, висока конкуренція на світових ринках, відсутність відповідних кадрів та високі витрати підприємств, пов'язані з диверсифікацією експорту.

3. Вступ України до СОТ підтвердив негативні очікування, пов'язані зі збільшенням імпорту сільськогосподарської продукції.

4. Взяті при вступі України до СОТ зобов'язання не дозволили здійснити протекціоністські дії, якими держава захищала свій ринок декілька років тому.

5. Значним негативним фактором у 2011 році стало ускладнення доступу аграрних підприємств до кредитних ресурсів.

6. У 2011 році збереглась тенденція до вкрай нерівномірного розподілення обсягів зовнішньої торгівлі між територіями та підприємствами області.

7. Переважна більшість експортерів області вбачає перспективи розвитку зовнішньої торгівлі у співпраці з Російською Федерацією та країнами СНД.

8. Залишається незавершеною робота з адаптації законодавчої бази у сфері зовнішньоекономічної діяльності та транскордонного співробітництва України та Російської Федерації.

9. Співпраця у рамках українсько-російської міждержавної робочої групи не дозволила вирішити всі проблемні питання двостороннього співробітництва України та Російської Федерації.

10. Слабка протекціоністська політика держави щодо захисту вітчизняного експортера призводить до втрати ринків вітчизняними товаровиробниками.

11. Повільними залишаються темпи втілення євро інтеграційних пріоритетів, слабо задіяні до цієї роботи регіони.

12. Залишилась недосконалою митна статистика та статистична звітність.

13. Залишилась проблема скорочення виробництва продукції сільського господарства, недостатньо розвинена сировинна база для підприємств харчової промисловості, що призводить до зменшення виробництва, а в результаті і до недостатніх обсягів реалізації готових харчових продуктів.

Підсумовуючи стан зовнішньоекономічної діяльності області за 2011 рік, слід зазначити, що минулий рік став переломним для наслідків світової економічної кризи і спричинив зростання обсягів зовнішньої торгівлі.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Балацький О. Ф.